

Megszentelt helyek

A Fertő-táj Világörökség templomai

2009.

FERTŐRÁKOS (Krisztus mennybemenetele)

Története. A jelenlegi templom elődje a 13. században már állt. 1662-ben Széchenyi György győri püspök tataroztatta, 1683-ban a törökök feldúlták. Az újjáépített templomot 1694-ben szentelték fel. A következő átalakítás 1777-ben történt, Zichy Ferenc püspök idején. A

munkálatok valószínűleg Hefele Menyhért bécsi építőmester vezetésével zajlottak.

Jellege: egyhajós, egytornyos, részben barokk, részben későbarokk épület. A toronyban három harang (Szt. István és Szűz Mária tiszteletére, valamint a lélekharang) kapott helyet, mindegyiket a soproni Seltenhofer-cég öntötte.

Főoltár: kékesen márványozott, aranyozott fa oltárépítmény. Két oldalt Szt. Imre és Szt. István, felül angyalok között Szt. Miklós püspök szobra (1777) került elhelyezésre. A későbarokk oltárképen Krisztus mennybemenetele látható, festője Stifter. Balról és jobbról két-két korinthuszi oszlop emelkedik.

A két *mellékoltár* (1777) közül a jobb oldalin 20. századi Krisztus-szobor, a bal oldalain a máriacelli kegyeszobor 19-20. századi másolata és kis barokk angyal található. Mindkét oltárt jellegzetessé teszik a felhőkön trónoló angyalszobrok.

A *szószéken* (1777) három aranyozott dombormű kapott helyet: Szt. János prédikál, Krisztus keresztelese, az apostolok elhívása. A hangvetőre gúlaszerűen felépített angyalcsoport került. Az angyalkák tartják és emelik magasba a hit, remény, szeretet szimbólumait, a tízparancsolat kőtábláit, a rézkigyót, Krisztus keresztjét és az ostyás kelyhet.

A *keresztezőkút* 1770 körül készült, a medencét vánkoston térdeplő néger fiú tartja a vállán. Fedelén a Jézust keresztező Szt. János került megörökítésre.

A hajó oldalfalain kapott helyet Szt. Flórián és Szt. Kajetán aranyozott, festett, rokokó *faszobra*.

A szentély baloldali falában elhelyezett nagyméretű olajképet a pestisjárvány megszűnésekor, 1713-ban fogadalomból készítette a község Szt. Kajetán tiszteletére.

A rokokó díszítésű, 1770 körül gyártott *orgona* ötrészes, zöldesszürkére márványozott és aranyozott. A karzaton Széchenyi György püspök címere látható.

A *gyóntatószék* és a *padok* rokokó díszítésűek.

A templom keleti falának vakablakába Pietà-szobor került elhelyezésre. A déli falban négy sírkő látható. Közéjükben toszkán oszlopon Nepomuki Szt. Jánosnak, a szentgyónás titkát megőrző vértanúszentnek a szobra áll a 18. század első feléből.

SOPRON-BALF (evangélikus templom)

Története. A templomépítésre csak II. József türelmi rendeletét követően kerülhetett sor. A balfi evangélikus hívek 1786–1794 között istentiszteletüket a községháza udvarán álló „fabódéban”, kicsi imaházban tartották. Az építkezés 1794-ben kezdődött és a torony nélküli imaházat 1795-ben avatták fel. A tornyot 1940-ben emelték.

Jellege: egyszerű, egyhajós, el nem választott oltárterés későbarokk épület, újkori toronnyal és homlokzattal. *Berendezés.* Oltára jön oszlopokkal díszített. Az *oltárképen* az utolsó vacsora látható, a 18. század második felében készült. Felette helyezkedik el a *szószék*, mellvédjén a Jó Pásztor képe jelenik meg copf díszítéssel. A keresztelőkút egyszerű munka, 1795-ből való. Az *orgona* igen szép munka, 1822-ben gyártotta König Fülöp soproni orgonakészítő. Tetején két trombitáló és egy dobos angyal díszíti. A hangszer építésének 175. évfordulója alkalmából sor került a restaurálásra, amit 1996–1998 között Kormos Gyula végzett. Az intonálás Kormos Dániel érdeme, a fafaragás pótlását Hajnik Tibor végezte, az orgonaszekrény Szombati István munkája. Az orgonát 1998. május 17-én avatták fel, azóta nyaranta koncerthangszerként funkcionál, neves művészek és a régi hangszerek kedvelőinek nagy örömére.

SOPRON-BALF (Szent Farkas)

A fallal kerített templomot 1336-ban említi először okirat, akkor még Miasszonyunk néven, Szent Farkast csak később választották védőszentül. A templom legfeltűnőbb része a nyugati oldalához épült tornya. Alul négyszögletes, majd az első párkányszint fölött szabályos nyolcszögűvé változik.

Az emeleten tágas gótikus ablakok nyílnak, s kő gúlasisak koronázza meg. A 15. században épült templom másik különlegessége, hogy a hajójához csatlakozó szentély a nyolcszög két oldalával zárul, mégpedig sarokkal kelet felé. A hossz tengelybe illesztett külső támpillér még külön ki is hangsúlyozza ezt a Magyarországon csak pár helyen előforduló alaprajzi megoldást. A gótikus szentélyt egyszerű keresztboltozat fedi. A hajót már a 17.-18. századi átépítés stílusjegyei jellemzik. A régi, lőréses erődfal jórészt ma is áll. A kapu, félköríves szemöldökkövének bevésett évszáma szerint, 1653-ban készült, a templom ekkor az evangélikusoké volt. A temető kerítése mellett közvetlenül található meg a 2. világháború végén, az itteni munkatáborban meggyilkolt zsidó munkaszolgálatosok emlékére emelt Winkler Barnabás és Kutas László tervei alapján felújított, Füredi Oszkár 1948-ban állított emlékműve.

FERTŐBOZ (Szentháromság)

Története. A falu első temploma 1739-ben épült. Egyszerű kis barokk hagymasisakos tornya volt. Ma már csak a szentélynek és a hajónak az oldalfalai vannak meg. Történt ugyanis, hogy 1903-ban a templom nyugati homlokzata feletti huszár tornyot a

kegyúr, gróf Széchenyi Béla frissen zsidelyeztette. Egy júliusi napon maga győződött meg a munka menetéről. Ezen a napon a faluban tűz ütött ki, és az új toronytető is lángra kapott. A plébánosnak és a munkások sikerült az oltár egy részét, a képet és a szószéket kimenteni, amikor a torony összedőlt. Ezután még a sekrestyén át igyekeztek az értékes tárgyakat kimenteni, amíg lehetett. A padok mind bennétek, a harangok is megolvadtak. Az újjáépítés 1903-ban Radics József süttői építőmester tervei szerint kezdődött meg.

Jellege: egyhajós, egytornyos, megújított barokk épület. Tornyában két harang kapott helyet. Az épület homlokzatán, a bejárat fölött egy fülkében 1714-ből való Szentháromság-szoborcsoport került elhelyezésre. Valószínűleg egy út menti szoborról került ide.

A templom *berendezése* a 20. századból való. A *főoltárképen* a Szentháromság látható, mely id. Storno Ferenc munkája. A hajó bal oldalán Szt. Erzsébetet ábrázoló festmény látható. Gróf Széchenyi Béla hozta magával Sevillából és ajándékozta 1904-ben a templomnak. Régi másolat a híres, 17. századi spanyol barokk festő, Murillo képe után.

A mennyezetén látható festmény a négy evangélistát ábrázolja az általuk írt evangélium kezdő mondatával. Az *orgona* 1904-ben készült. A hajó jobb oldalán a lourdes-i Szűz Mária szobra kapott helyet.

Fertőbozon 1772-ben létesült önálló plébánia, addig Hidegséghez tartozott. A hagyomány szerint első plébánosa, onnan kapta a nevét, hogy csecsemőkorában a falu rétjén találták. Elvitték Széchenyi grófnéhoz, aki Ádámnak és a község rétje (Gemendewiese) után Gmainwiesernek nevezte el, felneveltette, és plébánosnak taníttatta. Adam Gmainwieser 1772-1781 között volt falu papja, Bozon temették el, itt van a sírköve.

NAGYCENK (Szent István király)

Története. A falu első templomáról a 14. századtól rendelkezünk adatokkal. Az idők folyamán romossá váló épület újjáépítésére – Tolnay Antal plébános hathatós közbenjárására – az akkor már Döblingben tartózkodó kegyúr, gróf Széchenyi István tett ígéretet. Az új templom felépítésére már csak a gróf halála után, 1861–1864 között került sor. Az épületet Ybl Miklós tervezte.

Jellege: háromhajós, kettős kereszthajós, déli fala mellett egytornyos és homlokzatán huszártoronyos romantikus stílusú épület.

Külső: a bejárat fölött a Széchenyi család címere látható. A toronyajtó fölötti falmezőbe a régi templom 13. századi domborművét helyezték el, mely rozetta vagy virág két oldalán oroslánokat ábrázol. A toronykeresztet a híres községi kovács, Bokor Nándor készítette.

A *berendezés* majdnem teljesen az építés idejéből származik, romantikus stílusú. A főoltárképen Blaas Károly 1863-ban készített munkája látható: Szt. István király felajánlja az országot jelképező koronát Szűz Máriának. Körben a Széchenyiek jelmondata olvasható: Si Deus pro nobis, quis contra nos, azaz: Ha Isten velünk, ki ellenünk?

A bal oldali *mellékoltár* képe a köhöz láncolt Krisztust ábrázolja. A 17. században készítette egy ismeretlen olasz mester. Felirata szerint 1713 óta a Széchenyiek családi kápolnájában volt elhelyezve. A jobb oldali mellékoltár képe Kis Bálint 1863-ban készült munkája, mely Keresztelő Szt. Jánost ábrázolja. A *szobrok* közül említést érdemel a 18. század első felében fából faragott ülő Krisztus-szobor (Ecce homo), mely talán még a régi templomból való. A kőből faragott, Szeplőtelen Szűz Máriát (Immaculata) ábrázoló szobrot E. Erlel készítette 1864-ben. Az *orgona* a helyi hagyomány szerint a bécsi Kärntnertheaterből való, a 19. század közepéről.

A templom körül több szobor került elhelyezésre. Nepomuki Szt. János szobra a 18. században készült. A pestiskereszt (1714) talapzatán Szt. Rozália domborműves ábrázolása jelenik meg, a szőlőindás oszlop aljában Szt. Sebestyén és Flórián szobra áll, míg a vánkosszerű, angyalfejekkel tömött oszlopfőn az Ég királynője foglal helyet. A rokokó Pietà-szobor oszlopán Krisztus kínzószerszámai kerültek megjelenítésre. A tér közepén áll gróf Széchenyi István teljes alakú bronzszobra, magasra emelt karral. Strobl Alajos műve 1897-ből.

Nem messze a templomtól helyezkedik el a temető, benne a Széchenyi család kriptájával. Itt talált végső nyugalomra a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István is. Sajátos látványosságnak számít az 1710-ben elhunyt Széchenyi Pál kalocsai érsek mumifikálódott holtteste.

HIDEGSÉG (Szent András)

Története. A legrégebbi rész, a középkori rotunda (körtemplom) a 12. században, de legkésőbb a 13. század első felében már állhatott. Freskóit 1250 körül festették. 1660 körül bővítésre került sor, amikor megnagyobbították a templomhajót. A rotunda félkupolájára ekkor festették a későreneszánsz apostolsort. 1713-ban a tornyot villámcsapás érte. A barokk

átalakítás során, 1748-ban emelték a mai tornyot. Az épületet 1889-ben újromán homlokzattal látták el, amit az 1938-as bővítés eltüntetett. A műemléki helyreállításra 1971–1972-ben került sor.

Jellege: többször meghosszabbított, újabb részében három-, egyébként egyhajós barokk épület románkori apszissal és mögötte lévő barokk toronnyal. A toronyban két harang kapott helyet, a régebbit 1777-ben öntötte Köchel János György Sopronban.

Belső. Régebbi rész. *Freskók.* A rotundához kisméretű apszis csatlakozik, annak boltozatán középpontban a trónoló Krisztus alakja látható mandula formájú keretben. Őt az evangélisták szimbolikus alakjai veszik körül: Lukács ökör, Márk oroszlán, János sas, Máté pedig angyal formájában. Az apszis középső részén, a 12 apostolt emelt ívű árkádsorban ábrázolták. A falképek dél-tiroli, karintiai, bambergi hatást mutatnak. Az átalakítások miatt több ábrázolás elpusztult. Az ablaktól balra Bertalan, Pál és Péter, az ablak után András, János, idősebb Jakab, Tamás és Fülöp alakja ismerhető fel. A szentély előbb ismertetett és 1949-ben feltárt freskói a 13. századi magyar anyagban különleges értéket képviselnek. A rotunda jobb oldalán Krisztus látható az Olajfák hegyén. A kupolán a 17. századi apostolgaléria tekinthető meg. Az 1780 körül kőből készített *keresztelőkút* fafedélén elhelyezett szoborcsoport Krisztus megkeresztelését ábrázolja.

Újabb rész. A *főoltár* 1954-ben készült vörös márványból, Fellegi Mihály csornai szobrász alkotása. A *mellékoltáron* oldalt két angyal foglal helyet. A Szent Szívet ábrázoló oltárkép a bécsi J. Kessler munkája 1876-ból. Az oltárhoz tartozó két, a 18. század második felében faragott *faszobor* (Szt. Ágoston és Nagy Szt. Gergely) a hajóban található. A két angyalfigura szintén a 18. században készült. A *szószék* 1953-ból való. Az *orgona* a bécsi Deutschmann-műhelyből származik. A Szent Családot ábrázoló festmény Samodai József műve (1957). Szt. András apostolt egy ismeretlen szerző olajképe és Matthioni Eszter színes kőmozaikja ábrázolja. A szent szobra a főoltár mellett áll. Az újabb rész bejárata fölött, a templom tetején elhelyezett vaskakas a hagyomány szerint annak állít emléket, hogy a 16. század utolsó évtizedeitől a 17. század közepéig a község lakói az evangélikus hitet vallották. A templom mellett helyezkedik el a község temetője. Itt található az 1814-ben emelt fészület, kétoldalt Mária és Szt. János alakjával (temetőkereszt).

FERTŐHOMOK (Szent Anna)

Története. A falu első temploma 1729-ben épült. Az idők folyamán romossá váló, szűk épületet 1900-ban lebontották. Az új templom 1901-ben készült el Ullein József soproni építész tervei alapján. A *templom leírása*: neoromán stílusú, egyhajós, egytornyos épület. A toronyba 1908-ban három *harang* került (Szt. Anna, Szűz Mária és Szt. József tiszteletére), melyek Aradon készültek. Az I. világháborúban kettőt rekviráltak. Később, 1923-ban a lélekarangot a soproni Seltenhofer cégnél pótolták.

Külső. A templom bejárata fölötti tábla az építésnek állít emléket a következő felirattal: „Isten dicsőségére, / Szent Anna tiszteletére / emelte Homok község / 1901.” *Belső.* A templom belső kifestését 1929-ben a

szombathelyi Heckenast János végezte. A mennyezetet négy seccokép díszít: 1. Az utolsó vacsora. 2. Patrona Hungariae. 3. Jézus megkeresztelése. 4. Jézus az Olajfák hegyén. A *berendezés* 1901-ből való. A *főoltárt* Szt. Anna tiszteletére emelték. A központi helyen Szt. Anna és a kis Mária terralitszobra látható. Oldalt egy-egy álló angyal foglal helyet.

A bal oldali *mellékoltáron* Szt. József tartja karjában a Kisjézust. A jobb oldalin Jézus Szent Szíve-szobor látható. Az oltárokat a *szószékkal* együtt a Rétay és Benedek budapesti oltárépítő cég készítette. Az *orgona* Peppert Nándor szombathelyi orgonaépítő alkotása, ugyancsak 1901-ből.

Szobrok. Fából készült a régi templomból való barokk Madonna-szobor és az Alleluja-szobor. Terralitszobrok az északi és a déli falon: Lisieux-i Szt. Teréz, Szűz Mária Seplőtelen Szíve, Szt. Imre herceg, Szt. István király, Árpád-házi Szt. Margit és Szt. Erzsébet, a karzat alatt pedig Páduai Szt. Antal.

Képek. A sekrestye bejárata fölött elhelyezett Szt. Flórián-kép az 1930-as tűzvésznek állít emléket, dr. Wosinszky János alkotása. A baloldali oldalfalon kapott helyet a régi templom oltárképe (Szt. Anna és Joachim Máriával). Tóth Ágoston, a későbbi földrajztudós munkája 1855-ből.

Az északi falon látható az I. és a II. világháborús fertőhomoki hősök *emléktáblája*. A templom belső felújítására (festés, aranyozás) 1995-ben került sor. Ekkor készült el a szembemésző oltár, Kovács György munkája. 2000–2001 között megtörtént a külső renoválás és a toronyóra felszerelése.

A templom bejárata mellett balról áll Páduai Szt. Antal szobra (1748 körül), jobbra pedig az 2009-ben emelt Magyarok Nagyasszonya-szobor, Kovács György alkotása.

HEGYKŐ (Szent Mihály)

Története. 1590-ben már említik a templomot, amit később átépítettek. Az épület 1904-es lebontásáig a főbejárat fölött kőbe vésve az 1639-es évszám szerepelt. Az új templom más helyen, a házsorban épült fel, a soproni Schiller János építész tervei szerint. Tornyát 1931-ben magasabbra emelték.

Jellege: háromhajós, egytornyos, újrómán épület. Tornyában három harang (Szt. Anna, Szt. Mihály tiszteletére és a lélekharang) lóg.

Berendezése részben 1901-ből, részben 1908-ból való. A régi templomból három szobor maradt meg: egy barokk angyal, valamint a

népies barokk stílusú Madonna és az Ég királynője. Nagy értéket képvisel a templom 15. századi kelyhe.

A templom belső *kifestése* Prokop Péter pap-festőművész nevéhez fűződik. Őt freskója 1956-ban készült el. A szentély közepén Szt. Mihály arkangyalt festette meg, aki legyőzi a Sátánt. A szentély bal oldalán a Megtestesülés títktá foglalta egy kompozícióba: az Angyali üdvözlést, Jézus születését és az Utolsó vacsorát. A szentély jobb oldalán kapott helyet a Megváltás titka: a Keresztre feszítés, Ádám és Éva bűnbeesése a gonoszságot jelképező kígyóval és a kivont kardú angyallal, majd a Feltámadás, végül pedig az Egyház születése témájával. A bal oldali mellékkoltár fölött a Világ királynője látható, amint széttapossa a kígyó fejét, alatta hegykői falurészlet jelenik meg. A jobboldali mellékkoltár fölül az Irgalmas Jézus került. A stációképek szintén az ő alkotásai (1976). A *főoltár* a soproni Mechleműhelyben készült. Központi helyét Szt. Mihály szobra foglalja el, a mellékszobrok Szt. Istvánt és Szt. László királyt ábrázolják. A *mellékkoltárokat* 1908-ban a soproni Abperl Gusztáv faragta. A jobb oldali főszobra a lourdes-i Szűz Mária, mellékszobrai Szt. Joachim és Szt. Anna. A bal oldali mellékkoltárt Jézus Szíve tiszteletére emelték, Szt. József és Szt. Imre mellékszobroival. A *szószék* fertőrákosi kőből készült. A márvány *keresztelőkút* bronz rátétjén a Szentlélek jelenik meg galamb formájában. A templom színes *ólomüveg-ablakai* a magyar szenteket és boldogokat ábrázolják. Alkotójuk Árkayné Sztehló Lili (1958). A szentély két üveglakáról a település két fogadott ünnepének a szentje, Fábián és Sebestyén tekint le. A hajó bal oldalán (előlről nézve) a következő szentek láthatók: Gizella, István, László, Erzsébet és Klára. Jobb oldalt Szt. Margit, Imre, Gellért, Kinga, Boldog Csáki Mór és Szt. Erzsébet kapott helyett. A templom mellett Páduai Antal szobra áll (1926). Szemben emelkedik a Szent Mihály-szobor (1742), mely a temetőből került áthelyezésre. Nem messze a templomtól helyezkedik el a pestisszobor, amit 1711-ben emeltek. A magas, szőlővel befuttatott oszlop tetején Madonna-szobor látható, az oszlop lábánál Szt. Rozália fekszik, kétoldalt Szt. Sebestyén és Rókus áll.

FERTŐSZÉPLAK (Mindenszentek)

Története. 1250 körül már említik a falu templomát. Gróf Széchenyi György kegyúr 1728-ban rakatta le a mai alapkövét, az épület 1731-re már fedél alatt volt, a két torony 1735-ben készült el. *Jellege:* egyhajós, elválasztott szentélyű, kéttornyos barokk épület. *Külső.* A homlokzati rész oromzatán fenn Szt. Mihály szobra látható, az ajtó fölött a Széchenyi-család címre helyezkedik el, oldalt Szt. József és Keresztelő Szt. János, középen a Szeplőtelen Szűz szobra. *Belső.* A hajó mennyezetén angyalsereg, a pásztorok imádása, Krisztus feltámadása látható. A széleken az Angyali üdvözet és Mária találkozása Erzsébettel, Krisztus az Olajfák hegyén és a feszület jelenik meg. A diadalíven keresztény szimbólumok tűnnek elénk: a hattyú (a halálra készülődés), a pelikán (az önfeláldozó szeretet), a fönix (feltámadás) és Noé galambja (remény).

Berendezés. A *főoltár* (1735) felső részén Szt. István, László, Imre herceg és Márton szobra sorakozik. A legfelső részen Mária koronázása jelenik meg. A csoportot két oldalt női szentek kis szobra szegélyezi. Az oltárképen Mindenszentek-ábrázolás látható. A szentélyben függ a soproni barokk festő, Schaller István képe (1774): Nepomuki Szt. János a királynét gyóntatja. A *mellékkoltárok* 1733-ból valók, 1738-ban aranyozták őket. A bal oldali menzájára Kövér Gábor helyi birtokos vörösmárvány síremlékét szerelték. Felette Ecce homo szobor van, az oltár faragásain feltűnnek a kínozsterszámok és egy dombormű Ábrahám áldozatával. Lent egy kis képen Krisztus a keresztfán rózsafüzért ad át Szt. Domonkosnak. A jobb oldali mellékkoltárt Máriának szentelték, latin felirata: a tövistelen rózsa. A főalak feletti domborművön a bűnbeesés, a jerikói rózsa és egy alma látható. A kis kép Szt. Józsefet ábrázolja. A *szószék* (1737) mellvédén két jelenet tűnik elénk: Szt. Péter tanít és menekül a börtönből. A szószék falán látható női fej a hagyomány szerint Barkóczy Mária arcképe, aki a szószéket adományozta. A hangvetőn Szt. Péter alakja fekvő, jelvényeivel (kakas, kulcs, pápai tiara). A falakon szép barokk *faszobrok* láthatók: 1. Szt. Antal víziója a Kisjézussal és 2. Nepomuki Szt. János térdelő alakja 1740 körül. 3. Szt. Peregrinus, az ülő, öreg szent, akiben a lábfejű védőszentjét tisztelték. Széchenyi Zsigmond adományozta (1739), aki egy háborúban lábsebet kapott. 4. A megfeszített Krisztus jobb kezével áldást oszt. A *keresztelőkút* (1745) medencéje kerubfejekkel díszített, fedelén Xavéri Szt. Ferenc szerzecsint keresztel (1759). Az *orgona* bécsűhelyi munka (1736). A karzat mellvédjét az egyházatyák és evangélisták mellképe díszíti. A templom előtt 1750-ből való *szobrok* helyezkednek el: Szt. Anna a kis Máriával és Nepomuki Szt. János. A templom melletti halmon látható a *Kálvária* (1768). Oldalt, a másik dombon Jézus Szent Szíve került elhelyezésre, ami valószínűleg már 19. századi pótlás.

FERTŐD (Szent András)

Története. A község első temploma nem a mai helyén volt. Valószínűleg a Fertő áradása miatt kellett elhagyni azt a Jakabszigetnek nevezett helyet, ahol 1906-ban megalálták a 12. századi románkori templom alapjait. 1732-ben új templom épült a mai helyén, amit 1889-ben lebontottak és helyette újat emeltek. A teljes berendezés is kicserélésre került. A templomot Zatzka Lajos bécsi műépítész tervezte.

Jellege: háromhajós, középtornyos, újjóitikus stílusú épület. *Külső.* Az északnémet gót templomok mintájára nyers téglafalból áll, homlokzatán nagyobb torony és két kisebb oldaltornyocska látható.

A toronyban négy harang kapott helyett: a Jó Pásztor (1923), Szt. Erzsébet (1963) és Szt. András (1989) tiszteletére, valamint a lélekharang (1923). *Berendezése:* teljesen neogót romantikus, 1889-ből. A *főoltárt* Szt. András apostol, a két *mellékoltárt* Jézus Szíve és a Szűzanya tiszteletére emelték. A régebbi *orgonát* rokokó faragványok díszítették, és állítólag 1766-ban készült a soproni domonkos templom számára. 1935-ben a templom új orgonát kapott, amely Rieger Ottó királyi és udvari orgonagyárában készült Budapesten. A templom melletti *feszület* talapzatán Krisztus kínvallatásának eszközei kerültek megjelenítésre. Felirata: „Rác Katalin tsináltatta 1786”. A kereszt lábánál jól kidolgozott Mária-alak látható.

FERTŐD (Szent Kereszt)

Eszterháza évszázadokon át önálló lelkészség nélküli község volt, Süttörhöz tartozott. Szentmisére a kastély kápolnájába jártak a hívek. Az új templom építését Koloszar György plébános kezdeményezte.

Az építkezés 1984-ben kezdődött. Tervezői: Szabó István- Bán Ferenc-Bihary László. Belsőépítész: Asbóth Kristóf. Az új templomot 1985. június 2-án áldották meg.

A szentélyben három oltárkép látható, melyek Udvardi Erzsébet festőművész alkotásai. A főoltáron az „Eszterházi golgota”, a két mellékoltár egyikén a Háromkirályok hódolata, a másikon a feltámadt Jézus és Tamás apostol látható. 2001-ben a templom Udvardi Erzsébet fatáblára festett stációképeivel gazdagodott.

SARRÓD (Szent István vértanú)

Története. A faluban már középkorban állt templom, amit 1752-ben átépítettek. Mai alakját 1846-ban kapta. A romossá vált istenháza átépítését Sztankovits János püspöknek és a falu szülöttének, Borbély György győri kanonoknak az adománya tette lehetővé. *Jellege:* egyhajós, középtornyos, egyszerű barokk épület klasszicista homlokzattal. Régi harangjai (1771, 1846, 1854) már nincsenek meg, mert azokat az I. világháború idején rekvirálták. Jelenleg a toronyban két harang található.

Berendezés. A templom régebbi felszereléseit Zalka János püspök közbenjárására a győri karmelitáktól kapta 1873-ban. A mostani oltárt Fodróczy Plébános állíttatta. A *főoltár*képen Szt. István vértanúsága került megörökítésre. A tabernákulum ajtaján kehely látható. Oldalt két angyalfigura. A *szószék* az 1930-as években készült. Az *organát* klasszicista faragások díszítik. Jelzése szerint König Fülöp készítette 1846-ban Sopronban. Figyelmet érdemel a Rózsafüzér titkait ábrázoló kép a 19. századból. Nem messze a templomtól áll az 1741-ben emelt *pestisszobor*. A korinthoszi oszlopon Mária alakja került elhelyezésre. Az oszlop lábánál Szt. Rozália fekszik, oldalt Szt. Sebestyén és Rókus áll.

NYÁRLIGET (Kisboldogasszony)

A település közigazgatásilag Sarrórhoz tartozik. A 20. század elején Eszterházától mintegy 4 km-re északra hozták létre az Esterházyak majorságukat a pomogyi (Pamhagen) országút mellett. A templom 1995-ben készült el Jáky György tervei alapján. A harang Gombos Miklós őrbottyányi harangöntő munkája. Dr.

Grosschmid Istvánné született Crouy-Chanel Adél festette a templom oltárképét, mely több darabból áll, főbb jelenetei: Mária névadása, Angyali üdvözlés, Kánaeni menyegző, Mária és János, Golgota, Mária halála. Az üvegablakokat Takács Lászlóné és Fejes Márta készítette.

FERTŐÚJLAK (Világ Királynéja)

A templomot az egykori magtárból alakították ki. Építése 1948-ban kezdődött, 1950-ben szentelték fel. 2009-ben a templom kívül-belül megújult.

Felhasznált források

Bán János: Fertőrákos politikai, gazdasági, egyházi és kulturális története. Fertőrákos, 2000.
Csatka Endre (és mások): Sopron és környéke műemlékei. Bp., 1956.
Csatka Endre: Sopron környékének műemlékei. Sopron, 1932.
Csatka Endre: Sopron vármegye műemlékei. II. sorozat. Sopron, 1935.
Egyházlátogatási jegyzőkönyvek. Egyházmegyei Levéltár, Győr.
Élő Dezső: Sarród monográfiája, Bp., 1937.
Fertőd, Süttör – Eszterháza évszázadaiból. Tanulmányok. Szerk.: Bertha János. Győr, 2006.
Historia domus (Hidegség, Széplak). Egyházmegyei Levéltár, Győr.
Kelemen István: Fertőhomok 1274-2001. Bp., 2001.
Keszei Dénes: Nagycenk múltja és jelene. Sopron, 1983.
Sedlmayr János: Hidegség. Középkori templom. TKM Kiskönyvtára 570. szám. 1998.

Szerkesztette

Kelemen István

Kiadta

Civilek a Fertő-tájért Egyesület
Felelős kiadó: Horváth Attiláné

Nyomta és kötötte

Hillebrand Nyomda Kft. 1000 példányban
Felelős nyomdavezető: Hillebrand Imre

Támogatta

fekiWebstudio